

ظرفیت‌های نوظهور کشاورزی زنجان

استان زنجان با فادار بودن محصولات برجسته‌ای همچون زیتون طارم، سیرو و حبوبات زنجان، انگور ماه‌نشان و گوجه‌فرنگی خداینده، امروز یکی از قطب‌های مهم کشاورزی کشور به شمار می‌رود، اما کارشناسان هشدار می‌دهند که بدون توسعه صنایع تبدیلی، فراوری و برنام‌ریزی برای صادرات پایدار، بخش بزرگی از این ظرفیت ارزشمند هدر می‌رود. فعالان اقتصادی معتقدند که ایجاد زیرساخت‌های صنعتی، تکمیل زنجیره ارزش، رفع موانع پیش‌روی تولیدکنندگان و تقویت فر آوری محصولات، مسیر اصلی رساندن کشاورزی زنجان به مرحله سودآوری پایدار است؛ موضوعی که مسئولان اسستان نیز بر آن تأکید دارند.

□ □ □

براساس ارزیابی کارشناسان بخش کشاورزی، شهرستان طارم طی سال‌های اخیر با رشد محسوس تولیدات باغی و زراعی، جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد کشاورزی استان زنجان یافته است. زیتون طارم که امروز نام آن با هویت کشاورزی استان گره خورده، تنها یکی از ظرفیت‌هایی است که می‌تواند این منطقه را به کانون فرآوری و صادرات محصولات کشاورزی شمال غرب کشور تبدیل کند.

نگس مرادخانی، معاون امور اقتصادی استانداری زنجان، در نشست با فعالان صنعتی شهرستان طارم با اشاره به مجموعه بازدهی‌های میدانی و جلسات تخصصی برگزار شده در این شهرستان اظهار کرد: «با برنامه‌ریزی منسجم، رفع موانع زیرساختی و حمایت هدفمند از تولیدکنندگان، صادرکنندگان و سرمایه‌گذاران صنایع تبدیلی، این شهرستان ظرفیت تبدیل شدن به قطب توسعه‌یافته‌های کشاورزی و صنایع فراوری در استان را دارد.» او با اشاره به تمییر رویکرد مدیریت استان افزود: «رویکرد مدیریت استان، خروج از نگاه بخشنامه‌ای و ورود به عرصه میدانی و حل مسئله است.»

■ **چالش‌های میدانی و رفع موانع**

مرداخانی بااشاره به برگزاری چهار نشست تخصصی بانماینگان کشاورزان، باغداران، تولیدکنندگان، صادرکنندگان و سرمایه‌گذاران صنایع تبدیلی و همچنین بازدید از واحدهای صنعتی و تصفیه‌خانه شهرک صنعتی طارم گفت: «هدف اصلی این اقدامات، بررسی دقیق چالش‌های موجود، شنیدن بی‌واسطه دغدغه‌های فعالان اقتصادی و تدوین راهکارهای عملیاتی برای رفع موانع تولید و صادرات بود.»

به گفته او، زیتسون به عنوان مزیت نسبی مهم طارم، محور سیاست‌گذاری‌های جدید است و سیاست‌گذاری کلان در حوزه زیتون، شامل ساماندهی بازار، توسعه فرآوری و تسهیل صادرات، در دستور کار جدی معاونت اقتصادی قرار دارد. در این راستا، جلسات تخصصی با حضور دستگاه‌های مرتبط به زودی برگزار خواهد شد.

■ **چالش سیلاب در شهرک صنعتی طارم**

یکی از محورهایی که در بازدیدهای اخیر مورد توجه قرار گرفته، بحران سیلاب شهرک صنعتی طارم است؛ موضوعی که مسئولان آن را یک مانع جدی زیست‌محیطی و زیرساختی می‌دانند. معاون اقتصادی استانداری زنجان در این باره تصریح کرد: «خوشبختانه در بازدید میدانی، مشکل تصفیه‌خانه و دفع سیلاب به صورت فوری بررسی شد. دستور لازم برای رفع این معضل زیست‌محیطی و زیرساختی صادر شده و پیگیری‌ها تا حصول نتیجه‌نهایی ادامه خواهد داشت.»

مرادخانی با اشاره به نقش بنیادین بخش کشاورزی در امنیت غذایی و اقتصاد مقاومتی ادامه داد: «برنامه‌های حمایتی استان باید به گونه‌ای طراحی شود که بیشترین اثر را در افزایش بهره‌وری، کاهش هزینه‌های تولید و تقویت زنجیره ارزش محصولات داشته باشد. صنایع تبدیلی نیز کلیه ارزش‌آفرینی و اشتغال پایدار است و از سرمایه‌گذاران واقعی در این حوزه با رویکرد تسهیل‌گری و کاهش موانع حمایت می‌کنیم.»

او همچنین با قدردانی از همکاری فرمانداری طارم و استقبال فعالان اقتصادی گفت: «تمامی صوبات و موارد مطرح‌شده در این نشست‌ها و بازدیدها جمع‌بندی و برای اقدام به دستگاه‌های مسئول ارسال شده است. نتایج پیگیری‌ها در نشست‌های آتی به اطلاع تولیدکنندگان و صادرکنندگان خواهد رسید. طارم با پشتوانه ظرفیت‌های بالا و عزم جدی مدیریت استان، می‌تواند الگویی موفق در توسعه متوازن اقتصادی باشد.»

آمادگی واحدهای نیروگاهی برای پایداری شبکه برق

به گفته مدیر عامل شرکت مدیریت تولید برق نیروگاه‌های سیستان و بلوچستان، با اشاره به انجام ۳۳ پروژه فنی برای عبور موفق از پیک تابستان، این شرکت تا به‌په‌ر برداری از چهار نیروگاه راهبردی در شهرهای زاهدان، بمپور، ایرانشهر و کنارک و همچنین بهره‌برداری از ۳۴ واحد گازی و بخار، در صف مقدم تأمین انرژی پایدار منطقه و کشور قرار دارد. وی با تشریح اقدامات کلیدی انجام شده برای افزایش توان تولیدی، به جزئیات پروژه‌های فنی اسنال پرداخت و ادامه داد: برای تضمین پایداری واحدها در فصل گرما، عملیات گسترده‌ای در بخش‌های مختلف اجرا شده که از مهم‌ترین آنها انجام پنج مورد تعمیرات اساسی به‌منظور نوسازی کامل قطعات حساس، انجام پنج مورد بازدید مسیر گاز برای اطمینان از سلامت تجهیزات بخش احتراق، اجرای ۲۳ مورد تعمیرات دوره‌ای و بازدیداتق احتراق به‌منظور بهینه‌سازی عملکرد واحدهاست؛ این حجم از عملیات فنی در بازه زمانی محدود، نشان دهنده توان مهندسی و برنامه‌ریزی دقیق در سطح استان است.

مدیر عامل شرکت مدیریت تولید برق نیروگاه‌های سیستان و بلوچستان با اشاره به لزوم آماده‌سازی واحدها برای فصل اوج مصرف خاطر نشان کرد: در حال حاضر ۹۴ درصد از برنامه‌های تعمیراتی پیش‌بینی شده با تکیه بر دانش بومی و توان متخصصان داخلی با موفقیت به اتمام رسیده است.

ظرفیت‌های طبیعی و اقتصادی و صنایع موجود در کردستان باعث شده تا این استان به یکی از قطب‌های اصلی اقتصاد مقاومتی در کشور تبدیل شود و از مرزهای یک اقتصاد منطقه‌ای فراتر رود. کردستان با ریشه‌های تاریخی در تولید و کار، با تکیه بر زیرساخت‌های صنعتی سنج، سقر، قروه و بیجار، ظرفیت آن را دارد که در مسیر تبدیل شدن به یکی از استان‌های پیشتاز اقتصاد ملی گام بردارد. در این میان، شهرستان بیجار به‌عنوان قلب

اقتصادی شمال شرقی کردستان، نقش برجسته‌ای ایفا می‌کند؛ شهری که کارشناسان آن را از کانون‌های تحقق اقتصاد مقاومتی در غرب کشور می‌دانند. همان‌گونه که بیجار با ظرفیت‌های کشاورزی، معدنی و صنایع دستی‌اش الگویی اقتصاد تاب‌آور است، کردستان نیز با پیوند میان صنعت و زمین‌های حاصلخیز خود توان تبدیل شدن به موتور محرک توسعه غرب ایران را دارد. نامگذاری سال ۱۴۰۵ به‌عنوان «اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت ملی و امنیت ملی» بار دیگر نگاهه راه‌پای مناطق مقاوم و توانمند جلب کرده است؛ مناطقی که اگر برنامه‌ریزی هوشمندانه و همکاری مردم و مسئولان در آن شکل گیرد، می‌توانند نه تنها خودکفا، بلکه صادرکنندگان ارزش افزوده در تراز بین‌المللی باشند.

در ایام دفاع مقدس سوم و ایام جنگ رمضان، کردستان نه تنها در خط مقدم ژئولیتیکی دفاع از ایران قرار داشت، بلکه در پشت جبهه نیز به یکی از پایه‌های حیاتی تولید ملی تبدیل شد. از کارگاه‌های سازه و نساجی سنجج گرفته تا کارخانه‌های غذایی و فلزی سقز و قروه، همه با تمام ظرفیت خود، شانه‌رو به کار و تولید پرداخته‌های حمل‌ونقل و اقتصاد کشور در سخت‌ترین سال‌های تاریخ متوقف نشود. در این روزها، بسیاری از کارگران داوطلبانه در خطوط تولید ماندند و کارخانه‌ها شیفت‌های اضافه تشکیل دادند تا کشور دچار کمبود کالاهای حیاتی نشود. مباران‌های دشمن نتوانست اراده صنعتگران کردستان را متوقف کند؛ آنها با دستان خالی، اما امید یزرگ، بستن پشتیبان اقتصاد ملی شدند. این تلاش‌ها که سخوی حافظه جمعی و صنعتی کردستان است، امروز به‌عنوان سرمایه‌ای تاریخی و فرهنگی تلقی می‌شود؛ سرمایه‌ای که نشان می‌دهد چگونه این سرزمین، در سختی‌ها می‌تواند ایستادگی کند و از خاک مقاومت، بار دیگر شکوفایی اقتصادی بیافریند.

اقتصاد کردستان از دهه‌ها پیش پیوند عمیقی با مفهوم مقاومت داشته است؛ از چالش‌های اقتصادی تا روزهای تلاطم دفاع مقدس سوم و همین سافه درخشان سبب شده ساختار تولیدی استان بر پایه تاب‌آوری شکل گیرد. امروز کارخانه‌های سیمان،

کردستان و صنعتی که ریشه در مقاومت دارد

واحدهای غذایی، صنایع بسته‌بندی و فراوری، کارگاه‌های نساجی و دهها واحد معدنی از قروه تا سقر، شبکه‌ای گسترده از تولید را تشکیل داده‌اند که نه تنها نیاز داخلی را تأمین می‌کند، بلکه بخشی از صادرات غیرنفتی غرب کشور را در اختیار دارد.

با این حال، مشکلاتی مانند بروکراسی، کمبود نقدینگی، ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل و وابستگی بعضی صنایع به مواداولیه وارداتی، مانع شکوفایی کامل تولید هستند. مسئله‌ای که کارشناسان بیجار نیز به آن اشاره کرده‌اند و آن را تهدیدی برای اقتصاد مقاومتی می‌دانند. اعظم داودنیا، استاد دانشگاه بیجار در این باره می‌گوید: «تحقق اقتصاد مقاومتی بدون مشارکت فعال مردم و برنامه‌ریزی صحیح مسئولان امکان‌پذیر نیست. مسئولان باید با سیاست‌گذاری شفاف و کارآمد اعتماد عمومی را جلب کنند و مردم نیز با حمایت از تولید داخلی زمینه تحقق این

راهدر را فراهم کنند.»

این دیدگاه به روشنی قابل‌تعمیم به کردستان است، جایی که نیروی انسانی پر تلاش و فرهنگ همکاری اجتماعی، پایه اصلی توسعه محسوب می‌شود.

■ **در مسیر یک اقتصاد تاب‌آور**

کارشناسان توسعه منطقه‌ای بر این باورند که هم‌افزایی اقتصادی میان مناطق غربی کشور از جمله کردستان و بیجار، می‌تواند یک‌گردیدر

منطقه به‌شمار می‌روند. این تعامل اقتصادی، یکی از مصادیق پیوند واقعی اقتصاد مقاومتی و تبدیل ظرفیت‌های محلی به زنجیر‌های ملی است.

■ **از صنعت بومی تا اقتصاد برتر غرب**

در کنار تمام ظرفیت‌های موجود در کردستان، یک ویژگی ممتاز اقتصاد استان، پویایی بازارچه‌های مرزی و نقش آنها در رونق تولید و صادرات محصولات بومی است. بازارچه‌های رسمی و محلی در مریوان، بانه و سقز نه تنها فرصت عرضه مستقیم کالاهای تولیدشده در استان را فراهم کرده‌اند، بلکه زمینه مناسبی برای آشنایی فعالان اقتصادی با استانداردهای جدید بازارهای منطقه‌ای بین‌المللی ایجاد کرده‌اند. این مهم سبب شده بسیاری از کارگاه‌ها و واحدهای تولیدی کوچک به ارتقای کیفیت محصولات خود اندیشیده،

تکنولوژی و دانش نوین را تدریجاً وارد فرایندهای تولیدی‌شان کنند و گام‌هایی عملی برای توسعه صادرات غیرنفتی بردارند. همچنین رشد مشاغل نوین و استارت‌آپ‌ها، خصوصاً در حوزه صنایع خلاق، چشم‌اندازی پرنرزی برای آینده اقتصاد استان ترسیم کرده است.

حالا کردستان برای قرار گرفتن در جایگاه اقتصاد برتر غرب کشور، نیازمند برنامه‌ای جامع و هم‌افزا میان دولت، بخش خصوصی و جامعه علمی است. نخستین گام، تقویت زیرساخت‌هاست؛ از راه‌های

آغاز مرمت مقبره «صاحب‌دوبانی» در حافظیه

معاون میراث‌فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان فارس اعلام کرد: عملیات مرمت و بازسازی ورودی مقبره صاحب‌دوبانی آغاز شد.

صادق زارع، معاون میراث‌فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان فارس، در حاشیه بازدید از حافظیه با اشاره به شروع پروژه مرمت ورودی مقبره صاحب‌دوبانی در ضلع غربی مجموعه جهانی حافظیه گفت: این بنا که به عنوان دفتر تخصصی حافظ‌شناسی شناخته می‌شود، یکی از بخش‌های واجد ارزش و هویت‌ساز این اثر ملی است که صیانت از آن برای انتقال به نسل‌های آینده و ارتقای ظرفیت‌های پژوهشی ادبی ضرورت دارد.

وی در تشریح ضرورت اجرای این طرح بیان کرد: این پروژه با اختصاص بودجه‌ای معادل ۵۰۰ میلیون تومان و با هدف مقابله با آسیب‌های ناشی از عوامل جوی و فرسایش زمان کلید خورده است.

این مسئول ادامه داد: مقبره صاحب‌دوبانی به دلیل نقش محوری در مطالعات فرهنگی و میزبانی از اهالی ادب، نیازمند پایداری سازه‌ای و حفظ ساختار فیزیکی بود که در این مرحله از عملیات، رفع نواقص آن در اولویت قرار گرفته است.

زارع در ادامه درباره مراحل دقیق و فنی این عملیات عمرانی توضیح داد: طبق برنامه‌ریزی‌های کارشناسی، اقداماتی نظیر سبک‌سازی بام برای کاهش بار مرده و افزایش مقاومت دیوارها، تعمیر و تقویت پشت‌طاق‌ها جهت پیشگیری از ریزش‌های احتمالی و اجرای عایق‌های رطوبتی استاندارد برای حفاظت در برابر بارندگی در حال انجام است.

وی همچنین به بازسازی بدنه بنا اشاره کرد و افزود: ترمیم آجرکاری بدنه با استفاده از آجرهای کاملاً همساز و هم‌رنگ انجام می‌شود تا اصالت بصری بنا خدش‌دار نشود. افزون بر این، مرمت تزئینات «بزدی‌بندی» نیز به روش‌های سنتی و مرسوم در دستور کار است تا شکوه معماری این بخش دوباره احیا شود.

انقلاب گندم در مزارع تحقیقاتی ایلام

قپه‌های و سیاه‌است. این بیماری که در شرایط طوبوت بالا و دمای پایین به‌سرعت شیوع می‌یابد، می‌تواند دسترنج یک‌ساله کشاورزان را نابود کند. با این حال، دستاوردهای اخیر در ایستگاه چرداول، این تهدید را به فرصت تبدیل کرده است. محمد آرمیون، عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان ایلام، در این رابطه اعلام کرد: «در پروژه‌های تحقیقاتی اخیر، سنجش صفات، ارزیابی و گزینش لاین‌ها و ژنوتیپ‌های گندم دیم با دقت بالایی انجام شد که نتایج آن در حوزه سلامت و وضعیت رشد، بسیار رضایت‌بخش ارزیابی شده است.»

وی با تأکید بر اهمیت تولید بذرهای مقاوم به بیماری زنگ افزود: «ژنوتیپ‌های برتر گندم دیم تولید شده، کاملاً با شرایط اقلیمی منطقه سازگار بوده و در برابر بیماری زنگ مقاوم هستند همچنین در این فرآیند، صفت «تعداد روز تا گلدهی» به‌عنوان شاخصی کلیدی برای فرودرستی» و سازگاری با تغییرات آب و هوایی ثبت شد تا در گزینش نهایی برترین لاین‌ها لحاظ شود.»

نتایج میدانی از مزارع تحقیقاتی نشان می‌دهد که هیچ‌گونه علائمی از آلودگی به بیماری «زنگ زرد» در لاین‌های مورد تضمین‌کننده سلامت و محصول و پیشگیری از خسارات

سنگین در سطح ملی باشد. ایلام حالا با عبور از مرزهای کشاورزی سنتی، الگویی موفق از پیوند علم و زمین را به نمایش گذاشته است.

